

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PVDD)

(d.d. 15 augustus 2013)

Nummer

2847

Onderwerp

Afschot eenden

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 2 juli 2013 is door de provincie Zuid-Holland een ontheffing verleend om eenden te doden in de gehele provincie Zuid-Holland ter voorkoming van belangrijke schade aan granen, graszaad en peulvruchten (Kenmerk: ODH-2013-4850).

Uit gegevens van het Faunafonds is gebleken dat in 2010, 2011 en 2012 geen enkele schade door wilde eenden is gemeld en getaxeerd vanuit Zuid-Holland^{1 2 3 4} en dat de schade door wilde eenden in het gehele land in 2012 slechts 4500 euro bedraagt⁵.

*De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 17 maart 2010 (zaaknummer: 200905547/1/H3) met betrekking tot een ontheffing voor het doden van wilde eenden in de provincie Friesland de volgende uitspraken gedaan: "Ofschoon artikel 9 van de Vogelrichtlijn een ruime afwijking van de algemene beschermingsregeling toestaat, moet zij niettemin een concrete en gerichte toepassing vinden teneinde tegemoet te komen aan nauwkeurige vereisten en specifieke situaties. De rechtbank (Leeuwarden) heeft, onder verwijzing naar vaste rechtspraak van de Afdeling, met juistheid overwogen dat aan het in artikel 68, eerste lid, aanhef en onder c, van de Ffw gestelde vereiste van belangrijke schade is voldaan, indien is gebleken van een concrete dreiging van belangrijke schade. De rechtbank heeft eveneens met juistheid overwogen dat het college bij de invulling van het begrip 'belangrijke schade' en bij het bepalen of sprake is van een concrete dreiging daarvan, een zekere beoordelingsruimte toekomt. Gelet op de onder 2.3.1. vermelde arresten van het Hof, dient een besluit waarbij een ontheffing van het verbod op afschot is verleend, evenwel strikt noodzakelijk te zijn en op een **nauwkeurige en treffende motivering te berusten**....."*

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/jaarverslagen/2011/05/20/jaarverslag-faunafonds-2010.html>

² <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/12/01/jaarverslag-faunafonds-2011.html>

³ <http://www.faunafonds.nl/upl/files/Schadecijfers%5Cwebsite2012-1.pdf>

⁴ <http://www.faunafonds.nl/upl/files/Schadecijfers%5Cwebsite2012-2.pdf>

⁵ <http://www.faunafonds.nl/upl/files/Jaarverslagen%5CJaarverslag%202012.pdf>

Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college uit deze schadehistorie en het verloop daarvan in dit specifieke geval niet zonder nadere motivering heeft kunnen concluderen dat in de gehele provincie Friesland een concrete dreiging van belangrijke schade aan de gewassen A valt te verwachten. Zoals de rechtbank met juistheid heeft overwogen, blijkt hieruit alleen dat de wilde eend in de periode 1997 tot en met 2007 jaarlijks incidenteel schade heeft veroorzaakt in een aantal Friese gemeenten.”

1. *Op welke wijze is aangetoond dat er in de hele provincie een daadwerkelijke dreiging is van belangrijke schade aan de genoemde soorten landbouwgewassen, te weten granen, graszaden en peulvruchten?*

Antwoord

In de periode 2006-2010 gold er een provinciale vrijstelling ex artikel 65 van de Flora- en faunawet voor de bestrijding van de wilde eend vanwege schade aan granen, graszaden en peulvruchten (Verordening vrijstellingen Flora- en faunawet Zuid-Holland 2006, Provinciaal blad 30). Vanwege deze vrijstelling heeft het Faunafonds in die periode de door wilde eenden veroorzaakte schade niet vergoed en/of geregistreerd. In de periode na 2010 zijn er door ons ontheffingen verleend met dezelfde strekking als de vrijstelling. Volgens mededeling namens het Faunafonds heeft de vervanging van de vrijstelling door een ontheffing niet geleid tot een stijging van het aantal verzoeken om tegemoetkoming in de schade. Gelet echter op het feit dat de verschillende omstandigheden (o.a. populatieomvang van de wilde eend en gewaskeuze van agrariërs) niet ingrijpend zijn veranderd, zijn wij van mening dat de motivatie bij de verordening uit 2006 nog steeds geldig is. Wilde eenden kunnen massaal schade aanrichten aan granen, peulvruchten en graszaad, aldus een mededeling namens het Faunafonds en dat voorkomen (door schade beperkende maatregelen) dan beter is dan genezen. Het tijdig beheer van de populatie voorkomt niet alleen schade, maar voorkomt tevens grootschaliger ingrijpen op een later moment wat niet in het belang is van dierenwelzijn.

2. *Voldoet deze beschrijving (antwoord op vraag 1) volgens u aan de definitie van een nauwkeurige en treffende motivering en kunt u dit nader toelichten?*

Antwoord

Hoewel exacte schadecijfers ontbreken zijn wij van mening dat de beantwoording van vraag 1 voldoende onderbouwing is voor de aanwezigheid van dreigende belangrijke schade aan gewassen, zoals bedoeld in artikel 68 lid 1 onder c.

3. *Bent u – ingeval de nauwkeurige en treffende motivering niet gegeven kan worden – met ons van mening dat de betreffende ontheffing niet verleend had mogen worden?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 1 en 2. Wij zijn van mening dat de ontheffing in rechte kon worden verleend.

4. *In 2010, 2011 en 2012 is volgens gegevens van het Faunafonds geen enkele schade door wilde eenden gemeld en getaxeerd vanuit Zuid-Holland (zie toelichting). Wat is de argumentatie dat u van mening bent dat er nu wel sprake kan zijn van acute en belangrijke schade? Bent u met ons van mening dat ook om deze reden de betreffende ontheffing niet had mogen worden verleend? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 1. In de betreffende periode zijn geen verzoeken om tegemoetkoming ingediend bij het Faunafonds. Het niet melden van schade wil echter niet zeggen dat geen schade is opgetreden. Niet iedereen is op de hoogte van- en de wijze waarop men in aanmerking kan komen voor een schade-uitkering. Daarnaast komt het voor dat schade vanwege het eigen risico, dan wel door de administratieve last niet wordt ingediend. Anderzijds is het aannemelijk dat juist door de verleende ontheffingen acuut dreigende schade is voorkomen.

5. *Welke andere maatregelen om deze schade te voorkomen, zijn de afgelopen jaren toegepast en kunt u zo specifiek mogelijk aangeven waarom deze niet als bevredigend worden beschouwd, zeker gezien de korte periode waarvoor de ontheffing is verleend, namelijk 6 weken?*

Antwoord

Voor wat betreft de inzet van preventieve middelen, alvorens tot afschot kan worden overgegaan, sluiten wij ons in de ontheffing-verlening aan bij de eisen die het Faunafonds hanteert. Voorts merken wij op dat in zes weken tijd veel schade kan ontstaan, mede omdat wilde eenden in grotere aantallen bepaalde schadegevoelige percelen bezoeken.

6. *Wat wordt verstaan onder 'acuut dreigende schade'?*

Antwoord

Schade die per direct dreigt te ontstaan.

7. *Op welke wijze wordt vastgesteld dat de schade daadwerkelijk door wilde eenden wordt veroorzaakt en niet bijvoorbeeld het gevolg is van de weersomstandigheden, zoals platgeslagen graan als gevolg van harde wind en/of regen?*

Antwoord

Schade als gevolg van weersomstandigheden kan door deskundigen goed onderscheiden worden van schade door wilde eenden. Het Faunafonds beschikt over specialisten op het gebied van schadetaxatie en –herkenning.

8. *Kunt u nader toelichten waarom er volgens u sprake is van een gelijkenis met de ontheffing van 7 juni 2011 (kenmerk: PZH-2011-293113960) en die van 13 juni 2012 (kenmerk: PZH-2012-339944638), waardoor volgens u geen advies behoeft te worden ingewonnen bij het Faunafonds, temeer daar er in 2012 volgens het Faunafonds ook geen gemelde schades waren?*

Antwoord

De verschillende ontheffingen betreffen dezelfde activiteit. Voor de mening van het Faunafonds inzake de dreigende schades verwijzen wij naar de beantwoording van vraag 1.

9. *Waarom zijn op percelen met graszaad en granen vanaf zes maanden na inzaai geen preventieve middelen vereist, zoals in de voorschriften van de verleende ontheffing is aangegeven?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 5.

10. *Waar is in Zuid-Holland in de periode van 2 juli t/m 14 augustus 2013 sprake geweest van 'acuut dreigende schade'?*

Antwoord

Bij alle percelen met granen, peulvruchten en graszaad die bezocht werden door wilde eenden. Een registratie van deze locaties is op dit moment niet voorhanden. Op basis van het binnenkort goed te keuren faunabeheerplan wilde eenden (update) zal een nieuwe ontheffing worden verleend, waarin tevens het voorschrift voor een duidelijke rapportage zal worden opgenomen.

11. *Hoeveel wilde eenden zijn er in die periode gedood, en op welke soort percelen (welke gewassen werden er verbouwd) en in welke gemeenten?*

Antwoord

Hoeveel wilde eenden op welke locaties zijn gedood is ons niet bekend.

12. *Zijn er in die periode wilde eenden afgeschoten in gebieden, die vallen onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet? Zo ja, hoeveel en waar en op welke wijze werd voorkomen dat andere beschermde dieren verontrust werden?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 11. De uitvoerder van de ontheffing is zelf verantwoordelijk voor zijn handelen conform de vigerende wet- en regelgeving.

Den Haag, 3 september 2013

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom J. Franssen